prima instanţă – V. Micu dosarul nr. 2ra-480/13
instanţa de apel: N. Budăi, N. Craiu, A. Nogai

DECIZIE

02 mai 2013 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:
Preşedinte, judecătorul Ala Cobăneanu
Judecătorii Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Andrei Harghel
Nicolae Gordilă

examinând recursul declarat de către Roman Găină
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Firmei de Construcţie şi Reparaţie „Rassvet" Societate cu Răspundere Limitată şi Societăţii cu Răspundere Limitată „Ilvicons" împotriva lui Roman Găină cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractele de antrepriză
împotriva hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 27 septembrie 2012, prin care a fost respins apelul declarat de către Roman Găină şi menţinută hotărârea Judecătoriei Râşcani mun. Chişinău din 27 octombrie 2010, prin care acţiunea a fost admisă parţial

constată:

La 05 septembrie 2006, SRL „Rassvet" şi SRL „Ilvicons" a depus cerere de chemare în judecata împotriva lui Roman Găină cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractele de antrepriză.

În motivarea acţiunii a indicat că la 19 noiembrie 2005 între SRL „Rassvet" şi Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 1, în baza cărui SRL „Rassvet", în calitate de antreprenor, şi-a asumat obligaţiunea să efectueze anumite lucrări de construcţii şi reparaţii la blocul locativ din str. Florilor, 34 (adresa - nouă, str. Florilor, 34/1) mun. Chişinău, iar pârâtul, în calitatea de client, şi-a asumat obligaţiunea să recepţioneze aceste lucrări şi să plătească preţul convenit în contract.

Menţionează că din luna noiembrie 2005 - până în luna august 2006, pe măsura efectuării lucrărilor, pârâtul parţial a achitat suma de 1016000 lei din retribuţia convenită de contract.

Indică că din luna noiembrie 2005 - până în luna august 2006, SRL „Rassvet" a efectuat integral lucrările comandate de client corespunzător devizului estimativ de cheltuieli şi preţurilor la lucrări contractate în acordurile adiţionale nr. 1; 2; şi 3 anexate la contractul de antrepriză nr. 1. din 19 noiembrie 2005.

Susţine că la 21 august 2006, SRL „Rassvet" a înaintat pârâtului sub semnătură actul cu privire la finisarea faptica a lucrărilor contractate, în care a fost indicat expres şi

preţul total al acestor lucrări spre achitare, şi tot la aceiaşi dată l-a înştiinţat pe pârât despre faptul transmiterii lucrărilor efectuate şi bunurilor materiale cât şi responsabilitatea asupra lor, la obiectul şi locul executării contractului de antrepriză de la societate către pârât.

Invocă că în urma tranzacţiilor efectuate între părţi, pârâtul de facto a recepţionat actul cu privire la finisarea faptica a lucrărilor contractate, cât şi lucrările efectuate de societate, însă până în prezent pârâtul n-a dat nici o declaraţie în vederea recepţionării acestor lucrări şi nici nu le-a reclamat sub careva aspecte privitor la calitate şi nici nu le-a achitat.

Afirmă că conform contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, acordului adiţional nr. 2 din 06 aprilie 2006, anexei nr. 1, acordului adiţional nr. 3 din 16 iunie 2006 şi actului din 21 august 2006 cu privire la finisarea lucrărilor contractate, pârâtul are datoria faţă de SRL „Rassvet" pentru lucrările ce i s-au executat în sumă de 2778813 lei.

SRL „Ilvicons" a indicat că la 26 aprilie 2005 între societate şi Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 002, în baza cărui societatea, în calitate de antreprenor, şi-a asumat obligaţiunea de a efectua din contul său construcţia şi montarea blocului locativ din str. Florilor, 34, mun. Chişinău, (adresa - nouă, str. Florilor, 34/1), iar pârâtul, în calitatea de client, şi-a asumat obligaţiunea de a recepţiona aceste lucrări şi să achite preţul convenit în contract.

Menţionează că în perioada aprilie 2005 - august 2006, pârâtul parţial a achitat suma de 1216460 lei din retribuţia convenită de contract.

La fel a indicat că din luna aprilie 2005 - până în luna decembrie 2005, SRL „Ilvicons", a efectuat integral lucrările comandate de client corespunzător devizului estimativ de cheltuieli şi preţurilor la lucrări contractate de părţi.

Susţine că în luna decembrie 2005, societatea a finisat lucrările de construcţie şi montaj prevăzute de contract, după ce a înaintat pârâtului actele cu privire la finisarea faptica a lucrărilor contractate, în care sunt indicate expres şi preţurile acestor lucrări, care au fost înaintate pârâtului spre achitate.

Afirmă că în baza tranzacţiilor efectuate între părţi, pârâtul a recepţionat actele cu privire la finisarea faptica a lucrărilor contractate, cât şi lucrările efectuate de societate, însă până în prezent, ultimul n-a dat nici o declaraţie în vederea recepţionării acestor lucrări şi nici nu le-a reclamat sub careva aspecte privitor la calitate, dar nici nu le-a achitat.

Insistă că conform contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005, Anexei preţurilor din 26 aprilie 2006 adiţional la contractul nr. 002 din 26 aprilie 2005; scrisorii de garanţie din 30 iunie 2006; acordului adiţional nr. 1 din 01 septembrie 2005 la contract, acordului adiţional nr. 2 din 27 aprilie 2005 la contract şi actelor cu privire la finisarea faptica a lucrărilor contractate, pârâtul are datorie faţă de SRL „Ilvicons" în sumă de 3650154,18 lei, ce constituie din suma de 614110,50 lei - pentru lucrările efectuate; suma de 556803,18 lei - în mijloace băneşti - penalitatea de întârziere şi suma de 2479240,50 lei, în formă de 2 apartamente la alegerea societăţii.

Insistă că în prezent pârâtul se eschivează de la onorarea obligaţiilor sale, nu răspunde la telefoanele de contact, nu se găseşte pe adresa indicată în contract şi plus la toate a preluat etapa de finisare în vederea înstrăinării apartamentelor din imobilul

construit în baza contractelor de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005 cu SRL „Rassvet” şi nr. 002 din 26 aprilie 2005 cu SRL „Ilvicons”.

Afirmă reclamanţii că şi-au îndeplinit obligaţiunile sale conform prevederilor, fapt ce se confirmă prin construcţia faptică existentă şi actele privind finisarea lucrărilor contractate, iar lipsa răspunsului, lipsa pretenţiilor, şi lipsa cărorva referinţe, ca urmare a recepţionării de către pârât a actelor cu privire la finisarea lucrărilor contractate, denotă faptul că prestaţia nu este contestată şi că lucrările executate în baza contractului de antrepriză sunt recepţionate fără careva rezerve.

SRL „Rassvet” solicită încasarea de la Roman Găină datoria în sumă de 2778813 lei pentru lucrările efectuate, taxa de stat în sumă de 83365 lei şi cheltuielile de asistenţă juridică.

SRL „Ilvicons” solicită încasarea de la Roman Găină datoria totală în sumă de 3650154,18 lei, dintre care: 614110,50 lei - pentru lucrările efectuate; 556803,18 lei - în mijloace băneşti - penalitatea de întârziere şi 2479240,50 lei - în formă de 2 apartamente la alegerea societăţii, de asemenea taxa de stat în sumă de 109505 lei şi cheltuielile pentru asistenţa juridică.

La 12 martie 2007, SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” au depus cerere de modificare a acţiunii, astfel SRL „Rassvet” a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005 încheiat între societate şi Roman Găină, încasarea prejudiciului material, venitului ratat şi cheltuielilor pentru asistenţă juridică, menţionând că calculul acestor prejudicii va fi prezentat suplimentar.

SRL „Ilvicons” de asemenea a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 încheiat între societate şi Roman Găină, încasarea prejudiciului material, venitului ratat şi cheltuielilor pentru asistenţă juridică şi taxa de stat, menţionând că calculul acestor prejudicii va fi prezentat suplimentar.

În susţinerea pretenţiilor sale au indicat că pârâtul nu a permis Antreprenorilor să pregătească actele necesare şi să dea blocul locativ în mod legal în exploatare, astfel pârâtul a reziliat faptic contractele de antrepriză cu antreprenorii încălcând esenţial prevederile contractelor de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 şi nr. 1 din 19 noiembrie 2005 având ca scop eschivarea de la îndeplinirea obligaţiunilor contractuale asumate.

Menţionează că încălcările conform contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005 încheiat cu SRL „Rassvet” sunt că pârâtul a încălcat punct. 2.1 al contractului prin faptul că în calitate de client nu a recepţionat de la antreprenor lucrările conform documentaţiei şi actelor normative, nu a permis antreprenorului să finiseze lucrările şi să îndeplinească documentaţia din cartea tehnică a construcţiei, a dat în exploatarea blocul locativ cu toate că conform contractului, recepţia imobilului se află în obligaţiunea antreprenorilor. La fel indică că pârâtul a încălcat punct. 5.4 al contractului, prin faptul că în calitate de client nu a semnat actele privind realizarea lucrărilor de construcţie, nu s-a achitat conform actelor privind realizarea lucrărilor faţă de antreprenor, astfel nefiind achitată retribuţia prevăzută de contractul de antrepriză.

Mai indică că de către pârât a fost încălcat pct. 5.5 al contractului, prin faptul că în calitate de client n-a achitat cheltuielile pentru transport în mărime de 7,5% de la preţul materialelor transportate de antreprenor. La fel fiind încălcat pct. 5.8 al contractului prin faptul că în calitate de client n-a achitat penalităţile de întârziere calculate din neachitarea retribuţiei prevăzute de contract.

SRL „Ilvicons” a indicat că pârâtul a admis încălcarea contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 şi anume a încălcat pct. 2.1 şi pct. 7.7 al contractului prin faptul că în calitate de client nu a recepţionat de la antreprenor lucrările conform documentaţiei şi actelor normative (art. 957 alin. (2) al CC al RM), nu a permis antreprenorului să finiseze şi să îndeplinească documentaţia din cartea tehnică a construcţiei, a dat în exploatarea blocul locativ cu toate că potrivit contractului, recepţia imobilului se află în obligaţiunea societăţilor. La fel pârâtul a încălcat pct. 5.3 şi pct. 5.6 al contractului prin faptul că în calitate de client nu a semnat actele privind realizarea lucrărilor de construcţie, n-a achitat antreprenorului retribuţia pentru edificarea blocului locativ potrivit contractului, n-a achitat antreprenorului retribuţia în mărime de 25% de la suma lucrărilor pentru creditarea construcţiei. A încălcat pct. 5.10 al contractului prin faptul că n-a achitat penalităţile de întârziere calculate din neachitarea retribuţiei prevăzute de contract.

Menţionează că conform contractelor de antrepriză societăţile au creditat investiţiile necesare pentru edificarea blocului locativ. Astfel bunul imobil a fost construit din propriile surse financiare, propriile materiale de construcţie şi propriile forţe de muncă ale antreprenorilor, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale, actele privind realizarea lucrărilor şi actele de control întocmite de CCCEC.

Cu referire la prevederile art. 947 Cod civil, indică că conform contractelor de antrepriză, urma ca antreprenorii la finisarea blocului locativ până la recepţia finală şi anume la recepţia de la terminarea lucrărilor să pregătească actele necesare pentru recepţie şi să transmită investiţiile sale sub formă de bloc locativ împreună cu actele de însoţire (facturi fiscale), cât si dreptul de proprietate asupra bunului imobil clientului Roman Găină, iar ultimul trebuia să recepţioneze blocul locativ prin intermediul actelor de rigoare şi să achite retribuţia prevăzută de contracte, ca ulterior să devină proprietar al blocului locativ.

Însă pârâtul încălcând esenţial prevederile contractelor de antrepriză a sustras pe ascuns de la antreprenori cartea tehnică a construcţiei, a comunicat informaţie falsă organelor abilitate de stat, precum că el este investitorul şi proprietarul bunurilor materiale folosite la edificarea blocului locative, a dat în exploatare blocul locativ pe numele său fără înştiinţarea antreprenorilor, fără a achitat retribuţia prevăzută de contractele de antrepriză.

Insistă că de către pârât a fost admisă încălcarea prevederilor art. 735 Cod civil, prin neexecutarea obligaţiunilor esenţiale prevăzute de contractele de antrepriză.

SRL „Rassvet” susţine că prin faptul că pârâtul n-a respectat obligaţiunile contractuale şi anume n-a achitat la locul şi în modul convenit retribuţia contractuală potrivit pct. pct. 5.3; 5,5; 5,8; 5,11 al contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, ultimul a prejudiciat material antreprenorul sub formă de sancţiuni, care sunt calculate şi aplicate societăţii de către IFS pentru neachitarea plăţilor obligatorii ce rezultă din prezentarea în dările de seamă faţă de IFS a actelor privind realizarea lucrărilor faptice la blocul locativ din str. Florilor 34/1 mun. Chişinău.

Menţionează că pârâtul a încălcat prevederile contractului şi s-a înregistrat ca proprietar al blocului locativ şi a apartamentelor după el fără recepţionarea blocului locativ de la Antreprenori şi fără achitarea costului bunului imobil faţă de societăţi pârâtul i-a lipsit de posibilitatea de a dispune şi de a beneficia de investiţiile folosite la

edificarea blocului locativ şi de venitul ratat, care putea fi posibil în condiţiile unui comportament normal din partea pârâtului în realizarea contractelor de antrepriză.

Calculul prejudiciului material sub formă de venit ratat al SRL „Rassvet” este întocmit în baza posibilităţilor de plată pentru lucrările efectuate potrivit contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005.

Calculul prejudiciului material sub formă de venit ratat al SRL „Ilvicons” este întocmit în baza posibilităţilor de plată pentru lucrările efectuate potrivit contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005.

În acest sens societăţile şi-au întemeiat pretenţiile pe prevederile art. 11 lit. g), j), art. 14 alin. (1) şi (2), art. 610 alin. (1) şi (2) Cod civil.

La 12 aprilie 2007 SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” au depus cerere de modificare a acţiunii, solicitând înlăturarea impedimentelor în vederea folosirii blocului locativ din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău prin evacuarea pârâtului Roman Găină din blocul de locuit din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău cât şi a pazei puse de ultimul şi revendicarea blocului de locuit din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău din posesia ilegală a lui Roman Găină în folosul şi posesia societăţilor.

În motivarea cererii au indicat că prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 07 martie 2007 a fost constatat că după finalizarea lucrărilor de construcţie anume antreprenorul pregăteşte toate documentele şi exploatarea blocul de locuit conform prevederilor art. 947 Cod civil, însă la caz pârâtul Roman Găină alungând antreprenorii de la şantierul de lucru a acaparat ilegal şi în mod silit blocul de locuit din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău şi a pus paza sa. Susţin că până în prezent nu permite antreprenorilor să pătrundă în incinta construcţiei nominalizate, fapt prin care îngrădeşte antreprenorilor să finiseze lucrările de construcţie, să pregătească documentele necesare şi să dea în exploatare blocul de locuit conform legislaţiei în vigoare.

La 04 iunie 2008 SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” au depus cerere de chemare în judecată modificată şi concretizată, prin care SRL „Rassvet” a solicitat încasarea de la Roman Găină a datoriei de bază pentru lucrările de construcţie în sumă de 2993090 lei, penalităţii de întârziere conform contractului calculate pentru 6 luni – 721636,20 lei, despăgubirilor întru repararea prejudiciului în partea neacoperită prin clauza penală – 392677,30 lei, cheltuielile de judecată pentru asistenţă juridică în sumă de 55576,26 lei şi taxa de stat în sumă de 83365 lei.

La rândul său SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea de la Roman Găină în beneficiul societăţii a datoriei de bază pentru lucrările de construcţie în sumă de 3093351 lei, penalităţii de întârziere conform contractului calculate pentru 6 luni – 775765,80 lei, despăgubirilor întru repararea prejudiciului în partea neacoperită prin clauza penală – 306907,06 lei şi taxei de stat în sumă de 109505 lei.

În susţinerea cerinţelor sale SRL „Rassvet” a indicat că la 19 noiembrie 2005 între societate şi Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză, în baza cărui societatea, în calitate de antreprenor, a efectuat lucrări de construcţie şi tencuială a blocului locativ din str. Florilor 34/1 mun. Chişinău, din propriile surse financiare, propriile materiale de construcţie şi propriile forţe de muncă. Valoarea totală a lucrărilor plus materialele de construcţie constituind 4009090 lei, din care: actul cu privire la efectuarea faptică a lucrărilor din 21 august 2006 - 3794813 lei; materiale de construcţie la actul din 21 august 2006 - 154094 lei; actul cu privire la efectuarea faptică a lucrărilor

din 28 decembrie 2006 - 38532 lei; materiale de construcţie la actul din 28 decembrie 2006 - 21651 lei.

Menţionează că suma achitată de pârât în perioada aprilie 2005 - august 2006, constituie - 1016000 lei, astfel suma datoriei restante fiind de 2 993090 lei.

Consideră că pârâtul a încălcat prevederile art. 946 şi art. 947 Cod civil şi în special punctul 5.4 al contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, în care se indică expres că pârâtul se va achita cu antreprenorul conform actului de efectuarea faptică a lucrărilor de construcţie.

Susţine că faptul efectuării lucrărilor de către SRL „Rassvet" şi recepţionării de către pârât se probează prin înscrierile în cartea tehnică a construcţiei, prin actul cu privire la efectuarea lucrărilor faptice de construcţie recepţionat şi semnat de Roman Găină, precum şi prin procesul-verbal de recepţie finală a construcţiei nr. 536 - L din 21 iunie 2006.

Indică că motivul încasării penalităţii de întârzierea (art. 624 Cod civil) constă în repararea prejudiciului evaluat anticipat de părţile contractante în caz de neexecutare a obligaţiei în termenii stabiliţi de contract.

În privinţa despăgubirii, în partea neacoperită prin clauza penală, societatea indică prevederile art. 626 alin. (2) şi art. 619 alin (1) Cod civil şi punctul 5.4 al contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, susţinând că dobânda de întârziere calculată pentru perioada de 2 ani, adică prejudiciul cauzat depăşeşte suma penalităţilor de întârziere cu suma de 392677,30 lei, astfel se cere plata despăgubirilor în acoperirea pagubei pricinuite prin folosirea de către pârât a surselor financiare ale societăţilor pe perioada întârzierii achitării, care se calculează conform art. 619 şi art. 626 Cod civil.

SRL „Ilvicons" a invocat că datoria în sumă de 3093350 lei s-a format ca rezultat al neexecutării contractului de antrepriză încheiat la 26 aprilie 2005 cu Roman Găină, ca urmare a cărui, societatea, în calitate de antreprenor general, a efectuat lucrările de construcţie şi montare la blocului locativ din str. Florilor 34/1 mun. Chişinău, din propriile surse financiare, propriile materiale de construcţie şi propriile forţe de muncă. Astfel valoarea totală a lucrărilor, plus materialele de construcţie, constituind - 4309811 lei.

Menţionează că suma achitată de Roman Găină în perioada aprilie 2005 - august 2006, constituie - 1216460 lei, respectiv suma datoriei este 3093351 lei.

Consideră că pârâtul a încălcat prevederile art. 946 şi art.947 Cod civil şi în special punctul 5.3 al contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005, în care se indică expres că Roman Găină la finisarea lucrărilor de construcţie şi montarea blocului locativ, va achita integral antreprenorului costul tuturor lucrărilor efectuate.

Faptul că lucrările au fost efectuate de către societate şi recepţionate de pârât se probează prin înscrierile în cartea tehnică a construcţiei din luna decembrie 2005 cu privire la finisarea lucrărilor de montare a construcţiei în cauză, prin actele cu privire la efectuarea faptică a lucrărilor din 14 aprilie 2006 şi 21 aprilie 2006 semnate de Roman Găină, precum şi prin procesul-verbal de recepţie finală a construcţiei nr. 536 - L din 21 iunie 2006.

Penalităţile de întârziere contractuale calculate pentru 6 luni în sumă de 775765,80 lei, le întemeiază pe pct. 5.10 al contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 şi pe art. 624 Cod civil, susţinând că motivul încasării penalităţii de

întârziere constă în repararea prejudiciului evaluat anticipat de părţile contractante în caz de neexecutare a obligaţiei în termenii stabiliţi de contract.

În privinţa despăgubirii, în partea neacoperită prin clauza penală, societatea indică prevederile art. 626 alin. (2) şi art. 619 alin (1) Cod civil şi punctul 5.3 al contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005, invocând că dobânda de întârziere calculată pentru perioada de 2 ani, adică prejudiciul cauzat depăşeşte suma penalităţilor de întârziere cu suma de 306907,06 lei, astfel se cere plata despăgubirilor în acoperirea pagubei pricinuite prin folosirea de către pârât a surselor financiare ale societăţilor pe perioada întârzierii achitării, care se calculează conform art. 619 şi art. 626 Cod civil, pentru perioada de întârziere 21 iunie 2006 (data recepţiei finale) - până în prezent.

Reclamanţii insistă că şi-au îndeplinit obligaţiunile sale aşa cum prevede legislaţia în vigoare cu diligentă şi bună credinţă, ce se confirmă prin construcţia faptică existentă şi prin procesul-verbal de recepţie finală nr. 536 - L din 21 iunie 2006, pe când pârâtul până în prezent n-a achitat societăţilor valoarea totală a retribuţiei convenite pentru lucrările efectuate în baza contractelor de antrepriză.

În cadrul dezbaterilor judiciare SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” au depus cerere de concretizare a cerinţelor sale formulate faţă de Roman Găină (f. d. 146 vol. IV), astfel SRL „Rassvet” a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei pentru lucrările de construcţie plus materiale în sumă de 2993090 lei, dobânzii de întârziere pentru 3 ani şi 10 luni în mărime de 1971149,20 lei, cheltuielilor pentru asistenţă juridică în sumă de 55576,26 lei şi taxei de stat în sumă de 83365 lei.

SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a datoriei pentru lucrările de construcţie plus materiale în sumă de 3093351 lei, dobânzii de întârziere pentru 3 ani şi 10 luni în mărime de 2037572,80 lei, cheltuielilor pentru asistenţă juridică conform contractului în sumă de 55576,26 lei şi taxei de stat în sumă de 109505 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râşcani mun. Chişinău din 27 octombrie 2010 acţiunea a fost admisă parţial, încasat de la Roman Găină în beneficiul SRL „Rassvet” datoria în sumă de 2896619 lei, dobânda de întârziere în sumă de 1828586,90 lei şi cheltuielile de judecată în sumă de 138945 lei. A fost încasat de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” datoria în sumă de 3093351 lei, dobânda de întârziere în sumă de 1952780,80 lei şi cheltuielile de judecată în sumă de 109505 lei, iar în rest acţiunea a fost respinsă. Totodată a fost încasată taxa de stat de la Roman Găină în mărime de 100270 lei.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 27 septembrie 2012 a fost respins apelul declarat de către Roman Găină şi menţinută hotărârea primei instanţe. La fel s-a dispus încasarea de la Roman Găină a dobânzilor de întârziere apărute în perioada de după pronunţarea hotărârii Judecătoriei Râşcani, mun. Chişinău din 27 octombrie 2010 şi până la pronunţarea deciziei instanţei de apel, în beneficiul SRL „Rassvet” în sumă de 612190,04 lei şi în beneficiul SRL „Ilvicons” în sumă de 654089,92 lei.

La 05 octombrie 2012 Roman Găină a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitând admiterea acestuia şi casarea deciziei recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanţei de apel, indicând că de către instanţă nu a fost respectată competenţa, susţinând că conform art. 38 alin. (1) CPC, acţiunea se intentează în instanţa de la domiciliul sau de la locul de aflare a pârâtului, iar art. 385 alin. (2) CPC, indică că nerespectarea regulilor cu referire la

competenţa constituie o eroare judiciară care nu poate fi reparată în instanţa de apel şi în acest caz cauza urmează a fi trimisă la o nouă examinare în instanţa de fond conform competenţei.

Menţionează că viza de domiciliu, la situaţia de fapt existenţă la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, domiciliul lui se afla în sectorul Centru, mun. Chişinău, bd. Negruzzi, 6 ap.42, respectiv conform competenţei teritoriale instanţa competentă este Judecătoria Centru mun. Chişinău, pe când acţiunea în speţă a fost înaintată la Judecătoria Râşcani.

Insistă că această încălcare a fost invocată atât în prima instanţă, cât şi în instanţa de apel, însă a rămas fără apreciere din partea instanţelor de judecată.

Afirmă că la examinarea litigiului în ordinea de apel nu a fost respectat principiului nemijlocirii, deoarece pe parcursul examinării cauzei în apel au avut loc schimbări în componenţa completului de judecată. Iniţial la examinarea apelului şi la pronunţarea încheierilor privind numirea expertizelor au participat unii judecători, iar la pronunţarea deciziei instanţei a participat judecătorul, care nu a luat parte la examinarea apelului.

La fel indică că încheierea din 27 iulie 2012 a fost adoptată în absenţa lui, deşi n-a solicitat examinarea apelului depus în lipsa sa şi materialele cauzei nu conţin o dovadă de înştiinţare legală a lui despre locul şi data şedinţei de judecată, ceea ce constituie o violare a dreptului lui la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al CEDO.

De asemenea a indicat că recursul motivat va fi prezentat instanţei suplimentar după obţinerea deciziei motivate a instanţei de apel.

La 05 martie 2013 Roman Găină, reprezentat de către avocatul Valeriu Andronic, a depus supliment la recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătoreşti şi emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acţiunii SRL „Rassvet” de încasare de la el a datoriei în sumă de 2896619 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1828586,90 lei şi cheltuielilor de judecată în mărime de 138945 lei. Dispunerea întoarcerii executării hotărârii Judecătoriei Râşcani mun. Chişinău din 27 octombrie 2010, prin restituirea lui din contul SRL „Rassvet” a mijloacelor băneşti în sumă de 257411,60 lei încasate în temeiul hotărârii Judecătoriei Râşcani mun. Chişinău din 27 octombrie 2010, precum şi cheltuielile de executare. Totodată a solicitat admiterea parţială a acţiunii SRL „Ilvicons” cu încasarea de la el a datoriei recunoscute în mărime de 1121285 lei.

În motivarea recursului a invocat că la adoptarea hotărârilor instanţele au aplicat eronat normele de drept material, ce constituie temei de casare a acestora.

Menţionează că soluţionând litigiul, instanţele judecătoreşti au aplicat norme de drept care se referă la dispoziţii generale privind obligaţiile precum şi dispoziţii cu privire la contract şi la conţinutul contractului. În speţă, însă raporturile juridice dintre părţi urmează a fi soluţionate conform prevederilor capitolului XI (secţiunea 1 şi 2) al Codului civil, fiind unele ce reiese din contract de antrepriză.

Susţine că el de la bun început a invocat faptul că intimaţii esenţial au depăşit devizul de cheltuieli, fără să fie informat despre acest fapt, pe când art. 949 alin. (1) Cod civil, indică că în cazul necesităţii depăşirii esenţiale a devizului, antreprenorul este obligat să informeze imediat clientul despre acest fapt. Nerespectarea unei astfel de obligaţii acordă clientului dreptul de a cere rezilierea contractului şi repararea

prejudiciului cauzat sau eliberarea lui de obligaţia acoperirii cheltuielilor ce depăşesc devizul convenit.

Indică că în scopul demonstrării depăşirii nejustificate de către intimaţi a cheltuielilor, în cadrul examinării apelului, instanţa de apel a dispus efectuarea expertizei tehnice în construcţii, prin care s-a solicitat determinarea costului real al lucrărilor de construcţie, executate de către SRL „Ilvicons” şi SRL „Rassvet” la blocul locativ din str. Florilor nr. 34/1. mun. Chişinău în volum total, inclusiv pentru etajul 5 şi a mansardei.

Susţine că conform rapoartelor de expertiză, atât din partea SRL „Rassvet”, cât şi SRL „Ilvicons” sau stabilit încălcări ale legislaţiei în vigoare şi normativelor în construcţii la întocmirea devizelor de cheltuieli, fapt care a provocat majorarea nejustificată a costurilor lucrărilor efectuate de către intimaţi.

De asemenea experţii au depistat, că intimaţii pentru justificarea preţurilor pentru fiecare tip de lucrări nu au elaborat calculul cu indicarea componenţei lucrărilor. La determinarea costurilor reale ale lucrărilor de construcţie efectuate de către intimaţi, experţii au ţinut cont de faptul, că materialele de construcţie au aparţinut beneficiarului Roman Găină, care le-a prezentat facturile fiscale, confirmând procurarea lor.

Indică că în urma probelor noi vizate, el a solicitat în instanţa de apel modificarea cerinţelor după cum urmează, în privinţa acţiunii SRL „Rassvet” a menţionat că prin materialele cauzei este stabilit cu certitudine faptul că el pentru lucrările efectuate de către SRL „Rassvet” în baza contractului de antrepriză din 19 noiembrie 2005 a achitat valoarea lor egală cu 1016000 lei (dispoziţiile de plată anexate la dosar).

Conform raportului de expertiză seria AB 000358 din 16 decembrie 2009 valoarea reală acestor lucrări constituie 1311881 lei din care: lucrările 538931 lei şi materiale de construcţie 772950 lei.

Insistă că conform actului de revizie CCCEC, la care face trimitere instanţa de judecată, materialele de construcţie în valoare de 8299918 lei au fost procurate de către beneficiarul Roman Găină.

Consideră că el a efectuat în beneficiul SRL „Rassvet” o supraplată, valoarea căreia constituie 772950 lei (1311881 - 538931).

Afirmă că prin încheierile executorului judecătoresc Stoianov Viorel privind distribuirea şi eliberarea sumelor realizate prin executare silită din 19 ianuarie 2011 şi 27 ianuarie 2011 SRL „Rassvet” i-au fost transferate sumele băneşti, respectiv 77812,46 lei şi 179599,14 lei, în total 257411,60 lei.

Cu referire la invocările menţionate, consideră că acţiunea SRL „Rassvet” urmează a fi respinsă integral, respectiv conform art. 159 alin. (1) Cod de executare consideră că urmează să se dispună întoarcerea executării.

În privinţa pretenţiilor formulate de SRL „Ilvicons”, recurentul a indicat că pentru lucrările efectuate de către societate la construcţia blocului locativ din str. Florilor nr. 34/1, mun. Chişinău el a achitat societăţii mijloace băneşti în sumă de 1416460 lei.

Menţionează că costul real al lucrărilor de construcţie, executate de către SRL „Ilvicons” a blocului locativ nominalizat în volumul total (inclusiv etajul 5 şi mansardei), constituie 2810610 lei, respectiv suma datorată societăţii constituie 1394150 lei.

Susţine că prin încheierile executorului judecătoresc Stoianov Viorel privind distribuirea şi eliberarea sumelor realizate prin executare silită din 19 ianuarie 2011 şi

27 ianuarie 2011, SRL „Ilvicons” i-au fost transferate mijloace băneşti în sumă de 82495,77 lei şi 190370 lei, în total -272865 lei.

Astfel, invocă că mărimea sumei datorate faţă de SRL „Ilvicons ” urmează a fi diminuată cu 272865 lei, respectiv constituind 1121285 lei.

Consideră că ilegal prin hotărârile judecătoreşti s-a dispus şi încasarea dobânzii de întârziere în beneficiul societăţilor, fără a se ţine cont că în sensul aplicării normelor cuvenite nu au fost prezentate probe veridice.

Indică că instanţele greşit au aplicat prevederile art. 619 Cod civil, deoarece dispoziţiile prezentei norme se aplică în situaţii când este prezentă problema unei executări defectuoase.

Afirmă că atât din concluziile experţilor, cât şi din alte probe rezultă că el a efectuat în beneficiul SRL „Rassvet” o supraplată, valoarea căreia constituie 772950 lei. La fel probele anexate la dosar demonstrează că SRL „Ilvicons” nu a respectat clauzele contractuale, şi în special pct. 5.5 ce ţine de prezentarea actelor semnate la terminarea lucrărilor pentru etajul 5 şi mansarda, pct. 6.1 ce ţine de executarea calitativă a lucrărilor, precum nu a prezentat facturi pentru plată.

Insistă că Rapoartele de expertiză au confirmat faptul că atât SRL „Rassvet”, cât şi SRL „Ilvicons” pentru justificarea preţurilor pentru fiecare tip de lucrări nu au elaborat calculul cu indicarea componenţei lucrărilor.

Astfel, indică că actul privind executarea lucrărilor de construcţie prezentat de către SRL „Rassvet” în sumă de 3794813 lei contravine cerinţelor legislaţiei în vigoare, costul real constituind 538931 lei.

La fel menţionează că conform concluziilor expertului, SRL „Ilvicons” de asemenea nejustificat a majorat costul lucrărilor efectuate la construcţia blocului locativ din str. Florilor nr. 34/1 în volum total, inclusiv mansardei şi a parapetului în nivelul etajului şase cu 656241 lei.

Cu referire la cele indicate şi la art. 617 alin. (5) Cod civil, invocă că debitorul nu este în întârziere atâta timp cât prestaţia nu a avut loc din cauza unor împrejurări neimputabile debitorului.

Consideră eronate argumentele instanţelor de judecată cu privire la faptul că conform art. 158 CPC rapoartele de expertiză nu sunt obligatorii pentru instanţa de judecată, în domeniul construcţiilor.

Insistă că instanţele de judecată au ignorat opiniile experţilor în construcţii, asumându-şi responsabilitatea de a efectua de sine stătător calculele asupra devizelor de cheltuieli.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanţei de apel din 27 septembrie 2012 a fost expediată în adresa recurentului la 02 noiembrie 2012.

Astfel, instanţa de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale şi a declarat recursul la 05 octombrie 2012 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră necesar de a admite recursul,

de a casa decizia instanţei de apel şi hotărârea primei instanţe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea parţială a acţiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanţa, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial decizia instanţei de apel şi hotărârea primei instanţe, pronunţând o nouă hotărâre.

Înaintând acţiunea în judecată împotriva lui Roman Găină, SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons”, în urma concretizării cerinţelor sale SRL „Rassvet” a solicitat încasarea din contul lui Roman Găină a datoriei pentru lucrările de construcţie şi materiale în sumă de 2993090 lei, dobânzii de întârziere pentru 3 ani şi 10 luni în mărime de 1971149,20 lei, cheltuielilor pentru asistenţă juridică în sumă de 55576,26 lei şi pentru taxa de stat în sumă de 83365 lei, iar SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea din contul lui Roman Gîină în beneficiul său a datoriei pentru lucrările de construcţie şi materiale în sumă de 3093351 lei, dobânzii de întârziere pentru 3 ani şi 10 luni în mărime de 2037572,80 lei, cheltuielilor pentru asistenţă juridică conform contractului în sumă de 55576,26 lei şi pentru taxa de stat în sumă de 109505 lei.

Fiind investită cu judecarea acţiunii în cauză, prima instanţă a ajuns la concluzia temeiniciei parţiale a acţiunii, încasând de la Roman Găină în beneficiul SRL „Rassvet” datoria în sumă de 2896619 lei, dobânda de întârziere în sumă de 1828586,90 lei şi cheltuielile de judecată în sumă de 138945 lei, de asemenea încasând de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” datoria în sumă de 3093351 lei, dobânda de întârziere în sumă de 1952780,80 lei şi cheltuielile de judecată în sumă de 109505 lei, iar în rest respingând acţiunea. Totodată prima instanţă a dispus încasarea din contul lui Roman Găină taxa de stat în mărime de 100270 lei.

În susţinerea acestei concluzii prima instanţă a reţinut că după executarea lucrărilor de antrepriză, în baza contractelor de antrepriză încheiat cu Roman Găină, antreprenorii SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” au întocmit actele de executarea a lucrărilor de antrepriză în corespundere cu prevederile documentaţiei de proiect şi potrivit preţurilor convenite prin aceste contracte, care au fost prezentate lui Roman Găină pentru verificare şi recepţionare, pe când ultimul, deşi a recepţionat de la antreprenori lucrările şi construcţia în întregime, a refuzat că semneze actele prezentate de antreprenori cu privire la executarea lucrărilor.

La fel, cu referire la prevederile art. 572 alin. (2) Cod civil şi art. 966 alin. (1) Cod civil, prima instanţă a conchis că conform contractelor de antrepriză Roman Găina urma să achite retribuţia conform anexelor la contract, în care s-a convenit asupra preţurilor şi denumirea lucrărilor care urmau a fi efectuate potrivit documentaţiei de proiect, însă Roman Găină a achitat societăţilor doar parţial costul lucrărilor de antrepriză executate, astfel înregistrând datorii pentru efectuarea acestor lucrări, pe care trebuie să le achite. Drept urmare, au fost respinse argumentele lui Roman Găină care a susţinut că preţurile indicate în actele de efectuare a lucrărilor la etajele 4, 5, 6 sunt neîntemeiate şi neprobate.

Judecând apelul declarat de către Roman Găină, instanţa de apel a ajuns la concluzia respingerii acestuia ca neîntemeiat şi a menţine hotărârea primei instanţe, considerând că instanţa a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii şi a aplicat corect normele de drept material şi procedural. De asemenea instanţa de apel a dispus şi încasarea de la Roman Găină a dobânzilor de întârziere apărute în perioada de după pronunţarea hotărârii Judecătoriei Râşcani,

mun. Chişinău din 27 octombrie 2010 şi până la pronunţarea deciziei instanţei de apel, în beneficiul SRL „Rassvet” în sumă de 612190,04 lei şi în beneficiul SRL „Ilvicons” în sumă de 654089,92 lei.

La caz, instanţa de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 239 CPC şi art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanţei de apel conţine o motivare arbitrară.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) şi (2) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă; instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Reieşind din limitele judecării apelului consfinţite în norma enunţată şi din raportul juridic creat în speţă, instanţa de recurs reţine că contrar acestor prevederi, instanţa de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanţelor pricinii, referindu-se în general la unele constatări reţinute la adoptarea hotărârii de prima instanţă, fără a verifica legalitatea şi temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile stabilite de lege.

În acest context instanţa de recurs ţine să menţioneze că la materialele cauzei nu există în original contractele de antrepriză, acordurile adiţionale la acestea, anexele cu estimări, actele de executarea a lucrărilor de antrepriză, dispoziţiile de plată, ordinele de încasare, precum şi alte înscrisuri ce au constituit obiect de examinare şi care au stat la temelia soluţiei adoptate de instanţele de judecată, iar copiile xerox anexate la dosar nu sunt autentificate în modul stabilit.

Faptul dat constituie o încălcare a prevederile art. 138 CPC, care expres indică că înscrisul se depune în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanţele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum şi în alte cazuri când instanţa consideră necesară prezentarea originalului.

Din aceste considerente instanţa de recurs este în imposibilitate de a se pronunţa asupra autenticităţii conţinutului acestor înscrisuri şi de a verifica legalitatea deciziei supuse recursului, la baza cărei au stat asemenea înscrisuri.

Mai mult, nici din procesele-verbale al şedinţelor de judecată atât a instanţei de apel, cât şi a primei instanţe nu rezultă că, la caz, au fost cercetate originalele actelor care au constituit drept temei de admitere parţială a acţiunii.

Totodată, reieşind din specificul acţiunii, instanţa de recurs consideră că în scopul stabilirii legalităţii hotărârii primei instanţe, la judecarea apelului era necesară verificarea acestei legalităţi, cu intrarea în esenţa pretenţiilor formulate pornind de la contractele de antrepriză încheiate între părţi, anexele la acestea, cât şi acordurilor adiţionale coordonate şi semnate de părţile contractante, în care se reflectă, devizul

lucrărilor şi preţurile pentru unitate de lucrare, ce urmau a fi executate la obiectivul din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău.

Pe când instanţa de apel, fără a supune unei cercetări minuţioase problema care a generat apariţia litigiului în speţă, în raport cu clauzele contractuale stabilite de părţile contractante, consideră drept constatat faptul că în baza contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, încheiat între Roman Găină şi SRL „Rassvet”, ultima în calitate de antreprenor, a efectuat anumite lucrări de construcţii şi reparaţii la blocul locativ din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău, ca urmare a căror Roman Găină în calitate de client a rămas dator pentru achitarea lucrărilor de antrepriză, inclusiv materiale în sumă totală de 2896619 lei. Iar, în baza contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2006, încheiat între Roman Găină şi SRL „Ilvicons”, ultima în calitate de antreprenor, a efectuat lucrări de construcţie şi montaj la edificarea blocului locativ din str. Florilor, 34/1, ca urmare a căror Roman Găină în calitate de client a rămas dator pentru lucrările de antrepriză inclusiv materiale în sumă de 3093351 lei.

Instanţa de recurs consideră că o astfel de constatare este lipsită de certitudine, or la baza acestora au stat actele de executare a lucrărilor prezentate de către SRL „Rassvet” şi de către SRL „Ilvicons”, semnate unilateral doar de către antreprenori.

Mai mult, actele date, administrate ca probe pertinente şi de instanţa de apel, sunt prezente la dosar doar în copii, fără să fie supuse verificării originalele.

Faptul că instanţa de apel nu a pătruns în sensul motivelor formulate în apel, în vederea verificării corectitudinii concluziilor primei instanţe, iar motivarea deciziei nu este altceva decât o transcriere a concluziilor primei instanţe faţă de cele remarcate, rezultă şi din aceea că instanţa de apel a reţinut drept justă concluzia primei instanţe care a considerat netemeinic argumentul lui Roman Găină cu privire la efectuarea de către SRL „Rassvet” a unor lucrări suplimentare la construcţie care nu au fost coordonate cu el, în acest sens făcând referire la pct. 4.3 din contractul nr. 1 încheiat la 19 noiembrie 2005.

Instanţa de recurs remarcă, însă, că deşi punctul menţionat al contractului indică că în cazul executării unul volum de lucru neindicat în contract şi documentaţia de estimare, antreprenorul execută acest volum de lucrări, iar clientul se obligă să efectueze achitarea acestora, conform actului de executare a lucrărilor, prevederea dată urma a fi examinată în cumul cu alte clauze ale contractului, precum şi prin prisma prevederilor art. 949 Cod civil, ce reglementează depăşirea esenţială a devizului.

Or, alin. (1) al acestei norme direct indică că în cazul necesităţii depăşirii esenţiale a devizului, antreprenorul este obligat să informeze imediat clientul despre acest fapt. Nerespectarea unei astfel de obligaţii acordă clientului dreptul de a cere rezilierea contractului şi repararea prejudiciului cauzat sau eliberarea lui de obligaţia acoperirii cheltuielilor ce depăşesc devizul convenit.

Iar Roman Găină în instanţa de apel a insistat asupra admiterii încălcărilor de către antreprenorii SRL „Rassvet” şi SRL „Ilvicons” la întocmirea devizului de lucrări, prin majorarea nejustificată a costului lucrărilor, motiv care a şi constituit temei de refuz în achitarea integrală a sumei, conform actelor de executare a lucrărilor întocmite de către antreprenori.

Aici instanţa de recurs ţine să menţioneze că la caz a rămas fără o analiză şi apreciere corespunzătoare însuşi acordul adiţional nr. 2 din 06 aprilie 2006 la contractul de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, care există la dosar în două exemplare

(f. d. 62 vol. I) şi (f. d. 88 vol. IV), unde în unul la pct. 8 prevede că „pregătirea soluţiei de ciment” este la preţul de 120 lei/ m³, iar în celălalt acord acestei lucrări este de 80 lei/ m³.

Prin urmare, şi faptul dat urma a fi supus verificării, prin compararea originalelor documentelor menţionate, mai mult că şi aceste acte sunt anexate la dosar doar în xerocopii neautentificate.

În acest context, instanţa de recurs ţine să menţioneze şi faptul că anume la demersul lui Roman Găină, întru clarificarea şi stabilirea costului real şi volumului lucrărilor executate de către societăţi la blocul locativ din str. Florilor, 34/1 mun. Chişinău, atât de către prima instanţă, cât şi de instanţa de apel prin încheierile din 01 iunie 2009, 10 martie 2011 şi din 24 noiembrie 2011, a fost dispusă ordonarea expertizelor, ca urmare fiind întocmite Rapoartele de expertiză nr. 303 din 12 februarie 2010, nr. 2242 din 17 octombrie 2011 şi nr. 181 din 25 ianuarie 2012.

Deşi, prin rapoartele menţionate au fost constatate încălcări la întocmirea devizului de cheltuieli, prin majorarea nejustificată a costului acestora, fără a fi elaborat calculul cu indicarea componenţei lucrărilor, la caz, este neclară concluzia instanţei de apel, precum că apelantul Roman Găină nu a probat faptul că volumul şi preţul lucrărilor la etajele 4, 5, 6 sunt exagerate, cum de altfel, se constată a fi arbitrară şi aprecierea instanţei de apel a acestor expertize.

La acest capitol instanţa de recurs ţine să menţioneze că expertizele şi concluziile experţilor se efectuează în baza problemelor puse spre soluţionare de către instanţă, cât şi în baza documentaţiei prezentată spre analiză şi verificare, respectiv obligaţia în asigurarea experţilor cu materialele necesare este pusă atât în seama părţilor, cât şi a instanţei, în vederea obţinerea unei concluzii explicite asupra întrebărilor supuse expertizării.

În acest context, instanţa de recurs conchide că respingând concluziile experţilor, instanţa de apel s-a limitat de a argumenta decizia doar din punctul de vedere a antreprenorilor, fără a ţine cont de faptul că raportul juridic apărut e posibil a fi soluţionat corect şi legal doar pe fonul unor concluzii a experţilor-specialişti în domeniul construcţiei, care este specific cazului dat.

Or, reieşind din specificul acţiunii în cauză, instanţa de recurs consideră că în scopul soluţionării juste şi complete a pricinii în cauză, respectiv şi stabilirii celor invocate de părţi, care după cum incontestabil se constată, cer cunoştinţe speciale şi pot fi elucidate doar prin posedarea acestora în acest domeniu şi care pot fi constatate în urma efectuării unei expertize ordonate în acest sens.

În conexiunea celor descrise se constată că instanţa de apel a soluţionat cauza superficial şi unilateral, astfel un asemenea act de dispoziţie nu are putere de convingere, fapt ce denotă ilegalitatea acestuia.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menţionate de către instanţa de apel, cât şi admiterea unor încălcări vădite, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia şi corectitudinea soluţiei date de prima instanţă prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

În speţă, prezintă relevanţă şi faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieşind din specificul acestui, presupune prin sine lămurirea completă şi pe bază de dovezi certe a situaţiei de fapt şi de drept, care, este diferită de la caz la caz.

Iar în sensul art. 6 alin. (1) al Convenţiei, noţiunea de proces echitabil impune ca instanţa de judecată să nu-şi motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluţia instanţei de apel nu conţine o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării şi adoptării soluţiei la care s-a ajuns, astfel instanţa de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluţii şi să verifice temeinicia şi legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că decizia instanţei de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanţa de apel.

La judecarea pricinii, instanţa de apel urmează să ţină cont de cele menţionate, creând condiţii obiective şi reale participanţilor la proces şi judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie

decide:

Se admite recursul declarat de către Roman Găină.

Se casează integral decizia Curţii de Apel Chişinău din 27 septembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Firmei de Construcţie şi Reparaţie „Rassvet” Societate cu Răspundere Limitată şi Societăţii cu Răspundere Limitată „Ilvicons” împotriva lui Roman Găină cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractul de antrepriză, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedinte, judecătorul Ala Cobăneanu

Judecătorii Tatiana Răducanu

Sveatoslav Moldovan

Andrei Harghel

Nicolae Gordilă